

Täysistunto

Torstai 30.5.2024 klo 16.00—18.41

2.2. Suullinen kysymys arvonnäisäveron korottamisesta (Mika Lintilä kesk)

Suullinen kysymys SKT 110/2024 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Jussi Halla-aho: Seuraava kysymys, edustaja Lintilä, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.32 **Mika Lintilä kesk:** Arvoisa herra puhemies! Suomen talous sakkaa tällä hetkellä pahasti, niin kuin kaikki tietävät. Kuluttajien ja yritysten luottamus on ennätysalhaalla. [Perussuomalaisten ryhmästä: Myös keskustan kannatus on!]

Suomi nousee, jos yritykset pärjäävät, ja yritykset tarvitsevat ennustettavuutta, vakautta, ja pitää luottaa siihen, mitä päättäjät tekevät. Riihessä tuli erittäin kipeitä päätöksiä, mutta nyt ovat rientäneet jo ministerit Purra ja Henriksson kiistämään, että näitä leikkauksia pitää perua. Tämähän tuo aika paljon epätietoisuutta, mutta samaan aikaan te teitte kuitenkin verotukseen liittyviä ratkaisuja, joista tänään ovat tulleet verotuksen alv:n nostamiset. Mutta siellä on myös alv-huojennuksen poistuminen, joka tulee vaikuttamaan kymmeniintuhansiin pieniin yksinyrittäjiin ja pieniin yrittäjiin. Te pystyisitte kompensoimaan sitä alv-ajan nostamisella. Sitä on esittänyt edustamamme puolue keskusta, sitä on esittänyt Suomen Yrittäjät, sitä on kannattanut verottaja, mutta te ette lähde siihen. [Puhemies koputtaa] Mikä on syy, että te haluatte nostaa kymmenientuhansien [Puhemies koputtaa] yksinyrittäjien, pienten yrittäjien verotusta? [Ben Zyskowitz: Me halutaan kiusata!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Valtiovarainministeri Purra, olkaa hyvä.

16.33 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Hallitus tosiaan talous- ja finanssipolitiikassa joutuu tekemään hyvin hankalia päätöksiä. Kuten moneen kertaan olen todennut, esimerkiksi näiden varsin suurten veronkorotusten tuominen, joista tänään hallitus on antanut esityksensä arvonnäisäverokannan korottamiseksi 1.9. alkaen, ei ole lainkaan mieluista. Vastaavasti joudumme tekemään säästö- päätöksiä, joista monet ovat hyvin vaikeita. Me teemme niitä siksi, että me kykenisimme taistamaan meidän velkasuhteen kasvun. Meidän on välttämättä tehtävä se, ja toivottavasti seuraavalla hallituskaudella velka saadaan jo laskuun. Toisekseen me haluamme välttää liiallisen alijäämän menettelyn Euroopan komissiossa, ja olen ymmärtänyt, että tämäkin tavoite on saanut voimakasta kannatusta oppositiosta.

Mitä tulee sitten alv-huojennukseen ja -alarajaan, kuten viime viikolla täällä pakettia esittelin, kuvasin, että osin se perustuu direktiiviin, jota meidän on edistettävä. [Puhemies koputtaa] Toisaalta tähän kompensaatioon: me olemme päätyneet [Puhemies koputtaa]

Pöytäkirjan asiakohta PTK 58/2024 vp

juuri tähän esitykseen, joka täällä nyt on käsittelyssä, mutta kuulemme mielellämme [Puhemies koputtaa] tietenkin esimerkiksi sitä, mitä mieltä valiokunnassa ollaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä tähän aiheeseen liittyen, painamaan V-painiketta ja nousemaan seisomaan. — Edustaja Kurvinen, olkaa hyvä.

16.34 Antti Kurvinen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tosiaan tänään hallitus on valtioneuvoston istunnossa päättänyt, että Suomesta tulee Pohjolan alv-kuningatar. Suomi-neito purjehtii kärkeen yleisen arvonlisäveron valtavalla korotuksella, ja olette tällä vaalikaudella oman ohjelmanne mukaan korottamassa myös alennettuja alv-kantoja muun muassa kulttuurin ja liikunnan ja monille sairaille ikäihmisille tärkeiden lääkkeiden näkökulmasta. Näyttää siltä, että olette valinneet kokoomusjohtoisessa hallituksessa tämän kulutusverojen himokorottamisen ja alvien himokorottamisen linjan kaikilta osin.

Nyt tosiaan, kuten edustaja Lintilä hyvin kertoi, myöskin tämä pienyritysten alv-ajan helpotus on poistumassa. Todellinen uutinen kuitenkin kuultiin vaalikeskusteluissa, kun kokoomuksen kokenein meppi, teidän kärkiehdokkaanne Sirpa Pietikäinen ilmoitti, että hän haluaisi arvonlisäveron EU:n perittäväksi — EU-laajuisen arvonlisäveron. Pietikäinen saattaa olla jopa tuleva komissaari kokeneena kokoomuksen Eurooppa-vaikuttajana.

Kysyisinkin nyt pääministeriltä: [Puhemies koputtaa] Ajatteko te EU:ssa Euroopan unionin laajuista alvia, [Puhemies koputtaa] ja mitä muita EU:n keräämiä veroja mahdollisesti ajatte EU-politiikassanne?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Valtiovarainministeri Purra, olkaa hyvä.

16.36 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! [Antti Kurvinen: Kysyin pääministeriltä! — Kokoomuksen ryhmästä: Täällä johtaa puhemies tätä!] Kuten kysyjä hyvin tietää, niin arvonlisäverotus kuuluu tänne kansalliseen toimivaltaan, ja aiomme sen myös siellä pitää kuten verotuksen noin muutenkin. Valitettavasti viime kaudella keskustan ollessa hallituksessa te hyväksyitte elpymispaketin [Oikealta: Ohoh!] ja tähän liittyviä eräänlaisia verotusoikeuksia myös Euroopan unionissa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lohi, olkaa hyvä.

16.36 Markus Lohi kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on nostamassa yleistä arvonlisäveroa 25,5 prosenttiin. Ajankohta sattuu ensimmäiselle päivälle syyskuuta, joka on erittäin hankala suomalaisille yrityksille. Meillä on paljon yrityksiä, joiden arvonlisäveroilmoitusvelvollisuus on neljännesvuosittain, ja tämä desimaali 0,5 koetaan alalla kuin alalla erittäin vaikeana. Kaikki meidän tietojärjestelmät eivät tunnista sitä, kassajärjestelmät eivät tunnista sitä — ja nyt kesken vuoden lähdetään tekemään tämän-tyyppisiä korotuksia. Haluaisin kysyä valtiovarainministeriltä: oletteko te tietoinen ja oletteko saaneet yrityskentästä niitä vakavia viestejä siitä, että jos kerta arvonlisäveroa korotetaan, niin olisi viisaampaa tehdä se vuodenvaihteessa eikä saattaa näitä yrityksiä paitsi sen korotuksen takia ahdinkoon, myös sen takia ahdinkoon, että heillä ei järjestelmät tunnista näitä ja osa yrityksistä joutuu tämän takia todellakin pulaan? Eikö meillä taloudessa mene

Pöytäkirjan asiakohta PTK 58/2024 vp

riittävän huonosti, ettei tarvitse erikseen aiheuttaa yrityksille hankaluuksia lainsäädännöllä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Valtiovarainministeri Purra, olkaa hyvä.

16.38 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kyllä, jo kehysriihessä kävimme tätä keskustelua. Valitettavasti tilanne sille, että joudumme tämän arvonlisäverokorotuksenkin tuomaan kesken vuotta, liittyy siihen, että meidän on saatava tätä meidän alijäämää tältä vuodelta painettua rajan alle, jotta me kykenemme välttämään tämän alijäämämenettelyn. Me olemme jälleen vaikeassa tilanteessa. Muuten meidän olisi pitänyt tuoda tälle vuodelle uusia säästöjä, mikä olisi ollut varmasti vaikeaa myös eduskuntakäsittelyn kannalta, mutta kehysriihessä me päätimme uusista säästöistä, jotka käynnistyvät heti ensi vuoden alusta, ja niitäkin käsitellään budjettilakeina tässä talossa hyvin kiireellisesti. Arvonlisäveron korotuksesta saatava fiskaalinen tuotto tälle vuodelle tarvitaan juuri varmistamaan se, että meillä on tämä selkeä liikkumavara siihen, että me emme joudu tähän alijäämämenettelyyn.

Ja mitä tulee sitten tähän desimaaliin. Keskustahan itse vaihtoehdossaan esitti tätä yhden prosenttiyksikön korotusta. [Antti Kurvinen: Järkevää! — Keskustan ryhmästä: Ei mene ihan himoverottamiseen!] Sen päälle hallitus valitettavasti joutui tämän 0,5 prosenttiyksikköä edelleen korottamaan. Olen ymmärtänyt, että joissakin vanhoissa järjestelmissä on vaikeuksia tämän desimaalin kanssa, [Puhemies koputtaa] mutta valitettavasti vaihtoehto tälle olisi ollut kahden prosenttiyksikön korotus. [Puhemies koputtaa] Luulisin, että tämä on se pienempi paha.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Sarkkinen, olkaa hyvä.

16.39 Hanna Sarkkinen vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Yleisen arvonlisäveron suuri korotus yhdistyy hallituksen päätökseen nostaa alennettuja arvonlisäverokantoja sekä poistaa pienyrittäjien alarajahuojennus ilman kompensoivaa alvin alarajan nostoa. Nämä päätökset yhdessä heikentävät monen pienyrittäjän toimintaedellytyksiä, mutta ne heikentävät myös kansalaisten ostovoimaa. Erityisen haitallista on nostaa arvonlisäveroa nyt syyskuussa kesken taantumavuoden. Yrittäjät ovat nostaneet kysynnän puutteet muutenkin suurimpana ongelmana esiin, ja nyt tilannetta pahennetaan. Tänä vuonna tämä alvin korotus tuo vain noin 100 miljoonaa lisätuloja valtiolle, ja asiantuntijoiden mukaan tällä ei ole mitään ratkaisevaa merkitystä EU:n arvioinnin kannalta ja liiallisen alijäämän arvioinnin kannalta.

Arvoisa puhemies! Miksi hallitus ei ennenmin vaikkapa korjaa listaamattomien yhtiöiden osinkoverohuojennuksen vääristymiä tai säädä lähdeveroa yleishyödyllisille yhteisöille ja ulkomaisille sijoittajille? [Antti Kurvinen: Hyviä ideoita! Miksi ei kelpaa? — Puhemies koputtaa] Miksi mieluummin kuritetaan suomalaisia pienyrittäjiä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Valtiovarainministeri Purra, olkaa hyvä.

16.40 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ymmärrän, että siellä vasemmalla ei ymmärretä sitä, minkälaisessa tilanteessa hallitus on. [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Epäkunnioittavaa! — Tuo on ylimielistä!] Me

Pöytäkirjan asiakohta PTK 58/2024 vp

haemme 10 miljoonan kokonaisuuksiakin. Me tarkastelemme varsin pieniäkin segmenttejä, [Krista Kiuru: Ylimielistä! Esitettiin toista miljardia säästöjä edellisessä!] joista me voimme löytää säästöjä. [Hälinää — Puhemies koputtaa]

Arvonlisäveron korotus ei ole pieni, vaan se on merkittävä. Mutta kyllä, verotuotto tässä tilanteessa on ylipäättänsä heikko, joten meidän arviota tämän korotuksenkin tuottovaikutuksesta on jouduttu alentamaan yleisen suhdannetilanteen [Antti Kurvisen välihuuto] ja verotuottojen vähenemisen myötä. Tämä hallitus ei korota työn tekemisen ja yrittämisen verotusta. [Krista Kiuru: Sitähän te teette! — Välihuutoja vasemmalta] Arvonlisäveron korotus, vaikka onkin itsessään ikävä, yleisesti ottaen nähdään kuitenkin vähemmän haitallisenä toimenpiteenä. Ja uskokaa tai älkää, komission kanssa käydään keskustelua jatkuvasi siitä, että me haluamme välttää tämän alijäämämenettelyn. Meille se ei ole leikin asia. [Antti Kurvinen: Perussuomalaiset ottaa komissiolta käskyjä vastaan! — Välihuutoja vasemmalta — Puhemies koputtaa]

Puhemies Jussi Halla-aho: Viimeinen lisäkysymys tähän aiheeseen liittyen, edustaja Oinas-Panuma, olkaa hyvä.

16.41 **Olga Oinas-Panuma kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Keskusta ei halua Euroopan unionille verotusoikeutta. Kokoomus sen sijaan on nyt viime aikoina kunnostautunut tässä verotuksessa vähän joka tasolla, himoverotuksessa suorastaan. Ensin nostetaan alvi, sen jälkeen sorkitaan alempi alvikanta ja kallistetaan ihmisten elinkustannuksia, jopa lääkkeitä hintaa.

On pakko palata jo aiemmin esitettyyn kysymykseen. Kokoomuksen europarlamentaarikko, kärkiehdokas Sirpa Pietikäinen ajaa uuden yhteisvelan ohella nyt myös Euroopan unionin laajuista arvonlisäveroa. [Välihuutoja oikealta] Tämä sama europarlamentaarikko muuten myös halusi, että Euroopan unioni saa päättää, mitä suomalaisille metsille tehdään. [Li Andersson: Onko tämä asiallista?] Joten kysymys: Miksi kokoomus, pääministeripuolue, haluaa Euroopan unionille verotusoikeuden? Pääministeri Orpo, olisiko se Suomen etu? [Antti Kurvinen: Ajatteko EU-veroa?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.42 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edelleenkin tämä on hallituksen kyselytunti, ja hallituksen linjassa ei ole mitään epäselvää. Me emme halua verotusoikeutta Euroopan unionille yhtään lisää. [Anne Kalmari: Hyvä, että kysyttiin, niin hallitus taipui!]

Kysymyksen käsittely päättyi.